

VÀO PHỦ CHÚA TRỊNH (TRÍCH THƯỢNG KINH KÍ SỰ)

1. Soạn câu 1 trang 9 SGK Ngữ Văn 11 đầy đủ

- Quang cảnh trong phủ Chúa:

- Phải đi qua nhiều lần cửa, với những dãy hành lang dài quanh co nối nhau liên tiếp, ở mỗi cửa đều có lính canh gác, ai muốn vào phải có thẻ.
- Vườn hoa trong phủ Chúa cây cối um tùm, chim kêu ríu rít, danh hoa cỏ thắm, gió đưa thoang thoang mùi hương.
- Bên trong phủ là nhà Đại đường, Quyển bồng, Gác tía với kiệu sơn, võng điều, đồ nghi trượng sơn son thếp vàng và những đồ đạc nhân gian chưa từng thấy.
- Đồ dùng tiếp khách ăn uống toàn là mâm vàng chén bạc.
- Đến nội cung phải đi qua 5, 6 lần trướng gấm.
- Phòng thấp nền, sập thếp vàng, ghế rồng sơn son, nệm gấm mà che.

⇒ Quang cảnh ở phủ chúa cực kì tráng lệ lộng lẫy, không đâu sánh bằng

- Cung cách sinh hoạt trong phủ Chúa:

- Khi đi thì có tên đầy tớ chạy trước hét đường.
- Trong phủ người giữ cửa truyền báo rộn ràng, người có việc qua lại như mắc cửi
- Lời lẽ nhắc đến thế tử đều hết mực cung kính, lễ độ tránh phạm úy.
- Chúa Trịnh luôn cho phi tần châu chực xung quanh. Tác giả không được thấy mặt Chúa.
- Thế tử bệnh có 7, 8 người thầy thuốc túc trực, phục dịch.
- Tác giả phải quỳ lạy 4 lần lúc đến và 4 lần lúc về.

⇒ Cung cách sinh hoạt trong phủ chúa với những lễ nghi, khuôn phép, cách nói năng, người hầu kẻ hạ cho thấy sự cao sang, quyền uy, cùng với cuộc sống hưởng thụ xa hoa đến cực điểm và sự lộng quyền của nhà chúa.

- Cách nhìn, thái độ của Lê Hữu Trác đối với cuộc sống trong phủ:

- Lê Hữu Trác mặc dù khen cái đẹp, cái sang nơi phủ Chúa nhưng tác giả tỏ vẻ dừng đứng trước những thứ vật chất xa hoa và không đồng tình với cuộc sống quá xa xỉ, thừa thãi, hưởng lạc nhưng thiếu khí trời và tự do như ở trong phủ Chúa.

2. Soạn câu 2 trang 9 SGK Ngữ Văn 11 đầy đủ

Chi tiết được cho là đắt nhất:

- “Một đứa bé độ 5, 6 tuổi ngồi chễm chệ trên sập vàng để cho thầy thuốc già cúi lạy bốn lần rồi cười và ban một lời khen “ông này lạy khéo”. Khi đi đi qua độ 5, 6 lần trướng gấm tối om như vậy là một khung cảnh vàng son nhưng tù hãm, thiếu sinh khí của thế tử. Xung quanh lấp lánh, hương hoa ngào ngạt mấy người hầu cận đứng xúm xít.
- Qua chi tiết ấy cho thấy cuộc sống ăn chơi hưởng lạc trong phủ Chúa. Thế tử được mọi người chăm sóc, hầu cận đến phát bệnh. Không gian ngột ngạt, tù túng, thiếu sinh khí trong phủ Chúa.

3. Soạn câu 3 trang 9 SGK Ngữ Văn 11 đầy đủ

Cách chẩn đoán, lí giải về căn bệnh của thể tử cho ta thấy:

- Ông hiểu rõ căn bệnh của thể tử, nhưng lại sợ chữa có hiệu quả ngay thì ông sẽ được tin dùng \Rightarrow sợ công danh trôi buột, ông nghĩ đến phương thuốc vô thường vô phạt. Nhưng ông không làm trái với lương tâm của thầy thuốc. Sau một hồi giằng co, phẩm chất, lương y của một người thầy thuốc đã thắng. Ông làm tròn trách nhiệm và lương tâm của một người thầy thuốc. Ông thẳng thắn đưa ra phương thuốc của mình và lí giải về phương thuốc ấy.

- Qua những diễn biến tâm tư khi tác giả kê đơn thuốc ta thấy được:

- Tác giả là một thầy thuốc giỏi, có kiến thức và kinh nghiệm.
- Một thầy thuốc có lương tâm và đức độ.
- Ngoài ra: một người có phẩm chất cao quý và nhân cách thanh cao: khinh thường lợi danh, quyền quý, thích nếp sống tự do và thanh đạm.

4. Soạn câu 4 trang 9 SGK Ngữ Văn 11 đầy đủ

- Giọng điệu kể chuyện rất tự nhiên xen lẫn lời kể và lời bình \Rightarrow giàu chất trữ tình
- Quan sát tỉ mỉ, tả cảnh sinh động, kể diễn biến sự việc khéo léo \Rightarrow tạo sự lôi cuốn
- Ghi chép trung thực \Rightarrow thể hiện hiện thực sâu sắc của tác phẩm

5. Soạn câu luyện tập trang 9 SGK Ngữ văn 11 đầy đủ

- Giống nhau: Giá trị của hiện thực và thái độ của tác giả đối với hiện thực (Cả 2 tác phẩm đều phản ánh hiện thực thói sống xa hoa, hưởng lạc và bày tỏ thái độ không đồng tình của tác giả)

- Khác nhau:

+ Vào phủ chúa Trịnh:

- Là kí sự nhân chuyện tác giả được triệu về kinh chữa bệnh cho thể tử: Trịnh Cán.
- Nét đặc sắc về nghệ thuật: quan sát tỉ mỉ, ngòi bút tinh tế ghi chép việc thực người thực, chọn lọc chi tiết đắt giá; miêu tả khách quan, có sự kết hợp hài hòa giữa giữa thơ và văn xuôi tạo nên chất trữ tình; đặc biệt sự khéo léo trong cách kể xen lẫn lời bình.

+ Chuyện cũ trong phủ chúa Trịnh:

- Là tùy bút kể lại những thú ham chơi của Trịnh Sâm.
- Nét đặc sắc nghệ thuật: ghi chép chân thực, sinh động, giàu chất trữ tình. Các chi tiết miêu tả đắt giá, tả cảnh tỉ mỉ nhưng nhuốm màu sắc u ám, mang tính chất dự báo. Giọng điệu gần như khách quan nhưng lại khéo léo thể hiện thái độ lên án bọn vua quan thông qua thủ pháp liệt kê.